تیرەکان هەڵە ئاڕاستە ئەکرێن .. سامانی وەستا بەکر

ناڕەزایی، توڕەیی، خۆپیشاندان، یاخیبوون و سەرهەڵدان دەرەنجام و پەرچەکردارە.
حکومەت تەنها پۆلیسی هەیە، ئاسایش و دژە تیرۆر و هەموو ئەوانەیتر حیزبین.
دامودەزگاکانی حکومەت موڵکی گشتییە، بارەگای حیزب موڵکی داگیرکراوی حکومییە، خانوو موڵکی بەرپرسەکان ماڵ و موڵکی دزراوی داهاتی نەتەوەی مووچە دزراو ی خەڵکییە.

پۆلیس:
لە کۆی سیستەمی حکومڕانی مۆدێرن و دیموکراسییەکانی جیهانا حکومەت تەنها پۆلیسی هەیە کە چاودێر و خەمخۆری جێبەجێکردنی یاسان لەلایەن دەسەڵاتدارو هاوڵاتیانەوە، هەر پۆلیسیش سەروماڵی هاوڵاتیان ئەپارێزن، تەنانەت لەکاتی پشێووی و توڕەیی هاوڵاتیانا دیسانەوە هەر پۆلیس داودەزگا و شوێنە گشتییەکان ئەپارێزن.
کاتێک کە کەسێک بەجل و بەرگی کوردییەوە فەرمان ئەکا و ئەبینی تەقە لەخۆپیشاندەرانیش ئەکا، ئیتر ئەگەر هەموو ئەوانەی لەگەڵین دەرچووی ئەکادیمیای پۆلیسیشبن هەر بە میلیشیا و هیزی حیزبی و خێزان و بنەماڵە ئەژمارەکرێن.
کاری پۆلیس پاراستنی داودەزگا و سەرماڵی گشتی و دابینکردنی ئاسایشە، بەڵام کاتێک کە گەشتە ئەوەی لەنێوان داروبەرد و پەنجەرە و تەختەو خوێنی هاوڵاتیانا کامیان بپارێزن، ئەوا بەگومان خوێنی هاوڵاتیان بەلاوە گرنگترە، هەڵبەتە ئەگەر هێزێکی نیشتمانی بن.
خەڵکی هەر شارێک شیوە زارێکی تایبەت بەخۆی هەیە کەزۆرینەی خەڵکی ئەو شارە بەکاریئەهێنن، واباویشە پۆلیس خەڵکی ناوخۆی شارەکەبن چونکە بەهۆی نزیکی و ئاشناییان بە کلتور و میزاجی شارەکەی خۆیان و خەمخۆری و خۆشەویستییان بە هاوشاری و هاوڵاتیانی خۆیان، سود و پێزی زۆربەی ئەو کارانەی ئەمجامی ئەیەن ئەچیتە سەبەتەی شارەکەوە بە پلەی یەک. بەڵام کاتێک تەقەکەرو شەق وەشێنەکان بەزمان و شێوازی دەرەوەی ئەو شارە سوکایەتی بە خەڵك بکەن ئەوا گومان دروست ئەبێ کە ئەو هێزە هێزێکی ناوچەیەکیترە کە هیچ سۆز و بەزەییەکی بە خەڵک و بەرژەوەندی ئەو شارە نیە بەڵکو لە هەندێ جاریشا بە نەفەس و ڕقی شارچێتییەوە هەرچی قین و کینەیەک لە دڵیانایە ئەیڕێژن و

ئەگەر فەرمانیشیان پێنەکرابێ بەڵام ئەوان هەر فرسەتێکیان بۆ ڕێکەوێ کاری ناپەسەند و نابەجێی خۆیان ئەکەن.

سوتاندن:

زۆرینەی هەرە زۆری خۆپیشاندەرانی ئەو دوو ڕۆژە، گەنجی بێکار و بەدبەختن، مووچەخۆر نین، کەچی پەیامی بەرپرسان هەر ئاراستەی مووچەخۆرانە، بەوەی کێشەی نێوان هەولێر و بەغدا چارەسەر دەکەین، کێشەی ئێستای کوردستان سەرباری کێشەی فەرمانبەران، لەشکرێک بێکار و گەنجانێکە کە جگە لە تاریکی، هیچ ڕووناکییەک لەئێستا و ئایندەی خۆیان نابینن، بۆیە ناکرێ بە پاساوی کێشەی بێ مووچەیی، کێشە گەورەکەی تر نادیدە بگیرێ.

لە سوتانی بارەگای حیزبەکان ئەکرێ پەیامێکی گرنگ بخوێنینەوە، ئەویش کاڵبوونەوەی نەفەسی حیزبایەتی تەسک و نابەرپرسانەیە لای تاکی کورد، ئەمەش نیشاندەری بەرزبوونەوەی ئاستی هۆشیاری تاکی کوردە کە جێگەی تێڕامانو دڵخۆشییە.

سوتاندنی بارەگای حیزبەکان بە جیاوازی تێگەشتنی خەڵکە لەو ڕاستییە تاڵەی کە هیچ حیزبێک جا لەناو دەسەڵاتا بێت یا ئۆپۆزسیۆن تەنها کاریان شینی هەریسەکەیە، و هیچ حیزبێک نابینن کە کار لە بەرژەوەندی شەقاما بکات، خۆ ئەگەر هەوڵێکیش هەبێ بۆ کارکردنی حیزبێکی دیاری کراو لە بەرژەوەندی گشتیا، ئەوا ئامادەییان تایە لەپێناو چەند پۆستێک و دەسکەوتی حیزبی و تایبەتی خۆیانا چاوی لێبپۆشن، ئەمەش وایکرد کە پەیامی ئەمجارەی خۆپیشاندەران ئەوەبێ کە بڵێن (نە داربە و نە پەردوو، نەعلەتبێ لە هەردوو).

خەڵکی توڕەیە و داودەزگاکانی وڵات کە موڵکی خەڵک خۆیەتی ئەسوتێنن، چونکە ڕۆژانە ئەبینن لەڕێی مەدیا و تەڤەکانیانەوەخەڵکانێک هێندە تێرن هاوتای شا و شاژن دەردەکەون و ئەمانیش ناتوانن پۆشاکێک کە شایەن و پۆشتبێت دابینی بکەن و بۆ خۆیان و مناڵ و خێزانەکانیان.
خەڵکی داودەزگاکانی وڵات ئەسوتێنن چونکە ئەوان گروپێکیان لە گەنجە بیست بۆ سی ساڵ دروست کردووە کە مۆڵتی ملیاردێرن، کۆمەڵێک شاجوان و شاپەزیان دروست کردووە کە خۆیان نەبێ کەس نازانێ بۆچی وا دەوڵەمەن بوون، لەکاتێکا خەڵکی ئاسایی مووچەیێک کە لەپای ئەو ئەرکەی بەجێیان گەیاندووە پێیان نادرێ و گەنجەکانیش ئامادەن لە کۆمپانیاکانی ئەو دزە دەوڵەمەندانەیا وەک کارگوزا و پاسەوانیش کاربکەن پێیان نادرێ ئیتر چۆن سۆز و خۆشەویستی لەدڵی شکاوی ئەو

گەنجەیا بوونی ئەمەنە؟

لە مەدیای حیزبی و سەبەرەوە وا پیشانئەیرە کە خەپیشاندەران هەڵەیان کردووە لە سوتاندنی بارەگای حیزبەکان، بەڵام هیچ لایەکیان دانیان بەوەیا نەنا کە خەڵکی توڕەیە لەوەی ماف و مووچەی ئەوان چەند کەسەک ئەیدزن، بەڵام ئەوە بەرپرس و کادەر و پاسەوانی ناو ئەو بارەگا حیزبیانەن کە بوونەتە قەڵغان و سوپەر بە ئەو چەن کەسەی کە لە پەنجەی دەست و قاچی مرەڤەک تەپەڕ ناکەن.

دەسەڵات "حکومەت"ی هەرێم:

حکومەتی هەرێم ساوا نەبوو وە نیشە بەڵکو هەر لەدایک نەبووە، چونکە کاتێ حکومەت دروست ئەبێت کە دەزگای موئەسەساتی هەبێ، بەڵام حکومەتی هەرێم هیچ موئەسەساتەکی دروست نەکردووە بە نمونە تا ئەستاس میلیشیای حیزبی هەیە لەبری سوپایەکی نیشتمانی، تا ئەستاش خاڵە سنوریەکان لەژێر دەستی حیزب و لەلایەن حیزبەوە بەڕێوەئەبرێن، تا ئەستاش ماف بەرامبەر ئەرک نادرێت، هێزەکانی ئاسایش و دژەتیرۆر و هیزی ۷۰ و ۸۰ لە هێزی دوو وڵاتی دژە ئەیەک ئەچن لەوکاتانەی ناکۆکی ئەکەوێتە نێوانیان.... هتد.
سەرۆکی دەسەڵات "حکومەت"ی هەرێم لە دوایین گەنگرە ڕۆژنامەوانییەکەیا زیاتر لە سەرۆکی بەشی ژمێریاری دەزگایەک ئەچوو کە کاری ئەو تەنها دابەشکردنی ئەو مووچەیەیە کە لەلایەن سەروی خۆیەوە ئەگاتە دەستی نەک سەرۆکی حکومەت، چونکە تەنانەت سەرۆکی شارەوانییەکیش نا بێ بەوجۆرە قسە بکات کاتێک لایەنی کەم بەشێکی داهاتی جوگرافیای سنورەکەی خۆی ئەگاتە دەستی چەندی خزمەتگوزاریی پێئەنجام ئەیا، بەڵام ئەم زۆر خەم ساردانە لە هەیبەتی ئەو دەزگا گەورەیەی کەم کردەوە کە پێی ئەوترێ حکومەت، لە کاتێکا ئەبوو ئەو شانی بایەتە بەر و بەڵێنی دابەشکردنی مووچەی بایە و ڕێگەی چارە و کلیلی دەرگا داخراوەکانی لە گیرفانی دەرهێنایە نەک دەستخاتەوە ناو گیرفانی و بەڵێ چاوەڕێیی حکومەتی ناوەندیین، کە مەبەستی بوو بارگرانی سەرشانی حکومەتەکەی کەمبکات و بەڵێ ئەمەش وەک خەڵکەکە هەرچاومان لە قاپی بەغایە.

ئەوەی لە وتار و گەنگرە ڕۆژنامەوانییەکەی سەرۆکی دەسەڵات "حکومەت"ی هەرێما جێی تێڕامان بوو ئەوەبوو کە ووتی (ئەبێ خەڵک داوای مافی خۆی لەوانە بکا کە مافیان خواردووە "کە مەبەستی حکومەتی عێراق بوو") کە ئەمە بەڕاستی جێگەی هەڵوەستەیەکی جدییە، چونکە ئەو جۆرە دەربڕینە لە سەرۆکی دەسەڵاتی یەکەمی هەرێمەوە

دانپیانانێکی بێ چەن و چوونە کە ئەمان خۆیان بە بەرپرس و حکومەت نازانن، بەڵکو کاریان تەنها دابەشکردنی ئەو بڕە پارەیەیە کە بەشێوەی گرێبەست بەغا ئەینێرێ بۆ هەرێم، خۆ ئەگەر نەشی نارد ئەوا ئەمان هیچیان بۆ ناکرێ و تاوانبار حکومەتەکەی بەغایە، بەمەش بە مەبەستبێ یان بێ مەبەست سەرۆکی دەسەڵاتەکەی هەرێم دانی بەوەیا نا کە حکومەتەکەی بەغا حکومەتی کۆی عێراقە بە هەرێمیشەوە و کاری ئەمانیش دابەشکردنی ئەو مووچەیە کە بۆیان ئەنێرێ، ئەگەرنا ئەمان ناتوانن مووچە دابینبکەن، بێئاگا لەوەی حکومەتێک توانای دابین کردنی مووچە و خزمەتگوزاتییەکانی نەبێ و تەنها کاری دابەشکردنی ئەو بڕە پارەیەبێ کە لە ناوەندەوە ئەگاتە دەستی ئەوا ئەو جۆرە لە حکومەت ڕۆڵی بانکێک یان ژمێریارێک یان ئامێری پارەی سەرشەقامەکان cash machine ئەبینێ.

دەسەڵاتی حیزب:

تۆ کاتێ ئامادەبی زیاتر لە نیوەی خاکی هەرێم چۆڵکەیت و ڕادەستی وڵاتی داگیرکەری مێژووی خاکی کوردستانی بکەی، ئەی بۆ ناتوانی بارەگاکان کە تەنها داروبەرد و بینای داگیرکراوی شارەوانیەکانن ڕادەستی گەنجانی توڕەو ماف و خوراو بێ هەلی کارو ڕۆڵەی خاک و نیشتمانکەی خۆتی بکەی؟

بۆ لە ناوچە دابڕێنراوەکان و کەرکوک بەبێ تەقە چۆڵتان کرد و بەرگریتان نەکرد ترسان لەوەی خۆینتان بڕژێ، بەڵام چونکە لە هەرێمی کوردستان دڵنیان کە خوێنتان ناڕژێنرێ کەچی ئامادەن خوێنی گەنجان بڕێژن!

بۆ ناوچە دابڕێنراوەکانتان بەڕێکەوتنی ژێربەژێر ڕادەستی ئەوەی خۆتان پێی ئەڵێن دوژمن کرد تەنها بۆ پاراستنی ئەوەی هەتانە لە سامان و سەروەت، ئەی بۆ ئامادنین بەڕێکەوتنێی ڕوون و ئاشکرا دەسەڵات ڕادەستی شەقامی توڕە و ماف خوراوبکەن، بڕۆن بزنس بکەن بەوەی لەم ٢٩ ساڵەیا بردووتانە خەریک بازرگانیبن و سیاسەت بەجێهێڵن بۆ ڕامیاریوانێک کە تەنها کاری سیاسەتبێ نەک بازرگانی.
بۆ ئامادەن هەموو تەپۆلکە و شاخ و بەرزاییەکان ڕادەستی داگیرکارە مێژوویەکانی کوردستان بکەن تا لەوێوە نیشانە لە کوردانی پەنابەری پارچەکانیتر بگ□رنەوە، بەڵام ئامادنین چەن پۆستێک لە پلە باڵاکانتان چۆڵکەن و ڕادەستی خەڵکانی شایستە و پڕ ئەزمون و مەدەنی بکەن.
بۆ ئامادەن دوای ڕادەستکردنی نیوەی خاکی هەرێم بە هێزی میلیشیای

حەشدی "ئێران"ی شەعبی و نیوەکەیتریشی کە ماوە ڕادەستی مۆڵگەو بنکە سەربازییەکانی تورکی مەنگۆلی بکەن و هیچ سەروەرییەک بۆ خۆتان و بۆ خەڵکە نەهێڵنەوە، ئەی بۆ ناتوانن لایەنی کەمی سەروەریی بۆ خەڵکی ستەمدیدەو بێبەشی هەرێمی کوردستان بگێڕنەوە؟

حیزبەکانی دەسەڵات تا نەگەشتە مریشکە ڕەشە ئامادەنەبوون نەک تەنازول بۆیەک بکەن بەڵکو ئامادە نەبوون کۆش ببنەوە، لەکا تێکا ئامادەن لەگەڵ هەموو لایەنێکی غەیرە کوردیا کۆببنەوە، هەموو تەنازولێک بۆ وڵا تانی درواسێ و داگیرکەری مێژووی خاکی کوردستان ئەکەن، هەر سوکایەتیەکیش پێیان بکرێ چاوپۆشی لێئەکەن و لە کۆبوونەوەکانیشیانا لەگەڵ لایەنی دەرەکی هەمیشە ئەوە ئەمانن کە ئەبێ بچنە خزمەت ئاغا و سوڵتانەکان بەڵام لەناوخۆیا تا نەگا تە خوێنڕژان ئامادەنین هەنگاو هەڵگرن و لەبارەگاکانی یەکترا کۆببنەوەوانێ.

لە مۆدێلی حیزبایەتی مۆدێرن و بگرە زۆرێک لە وڵا تانی تازە پێگەشتووش حیزب تەنها یەک بیرۆی هەیە، ئیتر کاتی ئەوە هاتووە کۆی حیزبەکان وەڵامی ئەو پرسیار□ بەنەوە، یا یا حیزب بارەگای بۆچیە؟ کاری ئەو بارەگایانە چیە و چ سودێکی گشتی و تەنانەت حیزبیشی نیە جگە لە بارگرانی بەسەر شانی خەڵکەوە کە ئەکرێ ئەو پارە زۆرەی لەکۆی بارەگا حیزبیەکانا کونێکیتری پێبگیرێ لە جەستەی بێژنئاسای خەڵکیا.
هیچ هێزێکی چەکدار و پاسەوانی نیە، حکومەت پۆلیسی هەیەکە پارێزگاری لە هەموو لایەک وەک یەک ئەکا، بەڵام کاتێ حیزب چەکدارو پاسەوان و هێزی تایبەت بەخۆی ئەبێ، واتە خودی ئەو حیزبە خۆی باوەڕی بەدامەزراوە و داودەزگاکانی خۆی نیە.

سەرنج:
بەو خەڵکە یان بەو گەنجەی کە کەلوپەلی یەکێک لە دوادەزگاکانی یابوو بە کۆڵیا و ئەیبرد ئەڵێن فەرهوودچی "لێرەیا ئێمە کاری هەڵەی ئەو گەنجە ڕاست□ ناک□ین□و بە باشیشی نازانین ب□□□ام" ئەی ئێوە ٢٩ ساڵە هەرچی ماف و مووچە و سامانی سەرزەوی و ژێرزەوی و خۆشی و خۆشگوزەرانی و پرۆژە سەرەتای و ستراتژیەکانی ئەوان هەیە هەموویتان بە تاڵان و فەرهود بردووە، کەچی بۆیەکجاریش بەخۆتان نەووت فەرهودچی، بۆیە ئەویش هەوڵ ئەیا ئەوەی لێی دزراوە بیگێڕێتەوە بۆ شوێنێ خۆی ئەگەرچی زۆر کەمیشبێت، ئاخر هەرچییەک ئێوە هەتانە هی خۆتان نیە و سەروەت و سامانی خەڵکە، ئەگەر بە ئاگابن یان بێ ئاگا، بەڵام هەموو هاوڵاتییەکی

ئەو هەرەمە خانوو ئۆتۆمبێل و پارەی بانق و کۆمپانیا و تەنانەت جلەکانی بەریشتان بەهینی خۆیان ئەزانن بۆیە هەر شتێک لای ئەوە بێ ئەوان هەر فرسەتێکیان بۆ ڕێکەوێ ئەیگەڕێنەوە بۆ شوێنە خۆی و بە خۆیان، بۆیە کاری ئاقڵانە ئەوەیە ماف بگێرنەوە بۆ خاوەنەکەی پێش ئەوەی بگاتە ئەوەی کە خۆیان لێتان وەرگرنەوە چونکە ئەو کات درەنگە و دوورنیە بشتانکەنە ئەودیووی سنوری زیندووەکانەوە.

سامانی وەستا بەکر

٢٠٢٠-١٢-١١

سوید ستۆکهۆڵم